

Correctievoorschrift HAVO voorbeeldexamen nieuw in Facet

muziek

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Aanleveren scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit VO.

Voorts heeft het College voor Toetsen en Examens op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet College voor toetsen en examens de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.

Voor de beoordeling zijn de volgende aspecten van de artikelen 36, 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit VO van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de directeur van de school van de gecommiteerde toekomen. Deze stelt het ter hand aan de gecommiteerde.

- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.
- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het behaalde aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke corrector aanwijzen. De beoordeling van deze derde corrector komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Toetsen en Examens van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met correctievoorschrift. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;

- 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal scorepunten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Toetsen en Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

NB1 *T.a.v. de status van het correctievoorschrift:*

Het College voor Toetsen en Examens heeft de correctievoorschriften bij regeling vastgesteld. Het correctievoorschrift is een zogeheten algemeen verbindend voorschrift en valt onder wet- en regelgeving die van overheidswege wordt verstrekt. De corrector mag dus niet afwijken van het correctievoorschrift.

NB2 *T.a.v. het verkeer tussen examinerator en gecommiteerde (eerste en tweede corrector):*

Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht. Evenmin is er een standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de kandidaten. Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet verplicht. Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk of in gezamenlijk overleg keuzes maken.

NB3 *T.a.v. aanvullingen op het correctievoorschrift:*

Er zijn twee redenen voor een aanvulling op het correctievoorschrift: verduidelijking en een fout.

Verduidelijking

Het correctievoorschrift is vóór de afname opgesteld. Na de afname blijkt pas welke antwoorden kandidaten geven. Vragen en reacties die via het Examenloket bij de Toets- en Examenlijn binnenkomen, kunnen duidelijk maken dat het correctievoorschrift niet voldoende recht doet aan door kandidaten gegeven antwoorden. Een aanvulling op het correctievoorschrift kan dan alsnog duidelijkheid bieden.

Een fout

Als het College voor Toetsen en Examens vaststelt dat een centraal examen een fout bevat, kan het besluiten tot een aanvulling op het correctievoorschrift.

Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt door middel van een mailing vanuit Examenblad.nl bekendgemaakt. Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt zo spoedig mogelijk verstuurd aan de examensecretarissen.

Soms komt een onvolkomenheid pas geruime tijd na de afname aan het licht. In die gevallen vermeldt de aanvulling:

- Als het werk al naar de tweede corrector is gezonden, past de tweede corrector deze aanvulling op het correctievoorschrift toe.
en/of
- Als de aanvulling niet is verwerkt in de naar Cito gezonden Wolf-scores, voert Cito dezelfde wijziging door die de correctoren op de verzamelstaat doorvoeren.

Dit laatste gebeurt alleen als de aanvulling luidt dat voor een vraag alle scorepunten moeten worden toegekend.

Als een onvolkomenheid op een dusdanig laat tijdstip geconstateerd wordt dat een aanvulling op het correctievoorschrift ook voor de tweede corrector te laat komt, houdt het College voor Toetsen en Examens bij de vaststelling van de N-term rekening met de onvolkomenheid.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen zijn geen vakspecifieke regels vastgesteld.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.

Blok 1 Alice Merton - No Roots

1 maximumscore 1

b-mineur/b-klein/b

Opmerking

Het antwoord 'B' mag niet goed gerekend worden.

2 maximumscore 1

zes (maten)

3 maximumscore 2

	inzet basgitaar	
	op de eerste tel	na de eerste tel
I like digging holes and	x	
hiding things inside them		x
When I'll grow old I hope	x	
I won't forget to find them		x
'Cause I've got memories and	x	
travel like gypsies in the night	x	

indien zes inzetten juist	2
indien vijf of vier inzetten juist	1
indien minder dan vier inzetten juist	0

Opmerking

Een inzet mag alleen goed gerekend worden als er op een regel één kruisje is ingevuld.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

4 maximumscore 2

twee van de volgende:

- de hoogste noot (van het fragment)
- (stijgend) glissando
- lang aangehouden toon
- gebruik kopstem (of een omschrijving daarvan)

per juist antwoord

1

Opmerking

De begeleiding wordt buiten beschouwing gelaten.

5 maximumscore 2

twee van de volgende:

- neuriën
- eenstemmig, later meerstemmig
- dubbelen van de baslijn
- met de tong 'klakken'
- ritmische partij
- (karakter van een) ostinato / herhalend patroon
- tegenstem (op 'ah')
- tweede stem (op tekst)

per juist antwoord

1

6 maximumscore 2

twee van de volgende:

- De zang is (geheel) tweestemmig / meerstemmig.
- Er is een (elektrische) gitaar toegevoegd.
- Er is een (nieuwe) partij toegevoegd in de begeleiding.

per juist antwoord

1

7 C

8 D

Blok 2 A. Boësset - Una Musica

9 C

Vraag	Antwoord	Scores
10	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none"> speeltechnieken gitaar: tokkelen en aanslaan 	1
	<p><i>Opmerkingen</i> <i>Alleen als beide antwoorden juist zijn, 1 scorepunt toekennen.</i> <i>Het antwoord pizzicato i.p.v. tokkelen mag niet goed gerekend worden.</i></p>	
	<ul style="list-style-type: none"> speeltechnieken contrabas: pizzicato en strijken/arco 	1
	<p><i>Opmerkingen</i> <i>Alleen als beide antwoorden juist zijn, 1 scorepunt toekennen.</i> <i>Het antwoord tokkelen i.p.v. pizzicato mag niet goed gerekend worden.</i></p>	
11	maximumscore 1	
	homofonie/homofoon	
12	maximumscore 1	
	regels: 1, 3 en 6	
	<p><i>Opmerkingen</i> <i>Alleen als het antwoord volledig juist is, 1 scorepunt toekennen.</i> <i>Als er meer dan drie regels zijn genoemd, geen scorepunt toekennen.</i></p>	
13	maximumscore 1	
	tamboerijn / beatrijng / schellenraam	
14	maximumscore 2	
	2 - 1 - 4 - 3	
	indien vier antwoorden juist	2
	indien twee (of drie) antwoorden juist	1
	indien minder dan twee antwoorden juist	0
	<p><i>Opmerking</i> <i>Als door het weglaten van één foutief geplaatst nummer een verder foutloze reeks ontstaat, 1 scorepunt toekennen.</i></p>	

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

15 maximumscore 2

drie van de volgende:

- Het solistisch gedeelte van de alt en de tenor bestaat uit meer korte notenwaarden.
- De slotregel wordt twee keer gezongen. / De slotregel wordt herhaald.
- De slotregel is langer.
- ritenuito/vertraging (aan het einde)
- fermate op de slotnoot / langere slotnoot
- Een trom speelt eerder mee. / accent / roffel op de trom
- gezongen met meer vibrato

indien drie antwoorden juist	2
indien twee antwoorden juist	1
indien minder dan twee antwoorden juist	0

Opmerking

De dynamiek wordt buiten beschouwing gelaten.

Blok 3 I. Strawinsky - Suite nr. 2, deel 1 en 3

16 maximumscore 1

roffel

17 B

18 maximumscore 2

- maat 2 volledig juist 1
- maat 3 volledig juist 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

19 maximumscore 2

twee antwoorden, bijvoorbeeld:

- gebruik signaalmotieven / drieklankmotieven
- (overwegend) 2/4 maat / (overwegend) tweedelige maatsoort
- basnoot op elke tel
- gebruik trompet
- met accenten
- ostinato in de begeleiding
- akkoorden na de tel
- looptempo

per juist antwoord

1

Opmerking

De dynamiek wordt buiten beschouwing gelaten.

20 maximumscore 2

maat	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
ostinato klarinetten	$\frac{2}{4}(x)$	x	x	$\frac{3}{4}x$	$\frac{2}{4}x$				$\frac{3}{4}x$	$\frac{2}{4}x$	x

indien drie haken geheel juist

2

indien twee haken geheel juist

1

indien minder dan twee haken geheel juist

0

21 maximumscore 3

maat	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
maatsoort	$\frac{2}{4}$			$\frac{3}{4}$	$\frac{2}{4}$				$\frac{3}{4}$	$\frac{2}{4}$	
• dwarsfluit								x	x		
• hobo	(x)	(x)	(x)		x	x					
• trompet						(x)	(x)	(x)	(x)	x	x

1

1

1

Opmerking

Alleen als een antwoord bij een instrument volledig juist is, 1 scorepunt toekennen.

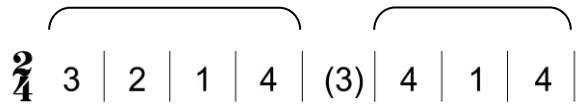
Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

22 **maximumscore 1**
Bes-majeur/Bes-groot/Bes

Opmerking

Het antwoord 'bes' mag niet goed gerekend worden.

23 **maximumscore 2**

per haak geheel juist

1

24 **maximumscore 2**
twee antwoorden, bijvoorbeeld:

- begint in de tweede maat / later
- luide dynamiek
- gebruik dissonanten

Blok 4 Herbie Hancock e.a. - Safiatou

25 A

26 B

27 C

28 C

29 **maximumscore 1**
één van de volgende:

- Zang en gitaar wisselen elkaar af.
- De gitaar vult de ruimtes tussen de zinnen van de zang.
- De gitaar 'antwoordt' op de zang.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

30 maximumscore 1

twee antwoorden, bijvoorbeeld:

- De melodie in de tweede maat begint hoger.
- De melodie eindigt hoger / blijft hoog.
- De laatste noot is langer.
- De laatste noot wordt versierd.

Opmerking

Alleen als twee antwoorden juist zijn, 1 scorepunt toekennen.

31 maximumscore 2

drie van de volgende:

- (elektrische) gitaar
- basgitaar
- snaredrum
- timbales
- orgel / keyboard

indien drie antwoorden juist	2
indien twee antwoorden juist	1
indien minder dan twee antwoorden juist	0

32 maximumscore 1

triool

33 B

Blok 5 R. Strauss - Violconcert, deel 1

34 maximumscore 2

- articulatie: (grotendeels) legato 1
- instrumentatie (één van de volgende): 1
 - Eén instrument speelt de melodie. / Eén dwarsfluit speelt de melodie.
 - Zacht klinkend instrument speelt de melodie.
 - alleen houtblazers (in de begeleiding) / ontbreken strijkers / ontbreken koperblazers / ontbreken slagwerk (in de begeleiding)

Opmerking

Een antwoord als '(Er spelen) andere instrumenten' mag niet goed gerekend worden.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

35 maximumscore 2

bewering 1: juist
 bewering 2: onjuist
 bewering 3: juist

indien drie antwoorden juist 2
 indien twee antwoorden juist 1
 indien minder dan twee antwoorden juist 0

36 C

37 maximumscore 2

- maat 1 en 2 volledig juist 1
- voortekenen maat 3 juist 1

38 maximumscore 2

melodie (twee van de volgende):
 – kortere opmaat; ook goed: geen opmaat
 – (octaaf) hoger
 – ander einde/andere afsluiting
 begeleiding (één van de volgende):
 – (octaaf) hoger
 – minder chromatiek (aan het einde)
 – minder beweging (in de slotmaat)
 – houtblazers / andere instrumentatie

indien drie antwoorden juist 2
 indien twee antwoorden juist 1
 indien minder dan twee antwoorden juist 0

39 maximumscore 1

chromatische (toon)ladder / chromatiek

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

40 maximumscore 2

drie antwoorden, bijvoorbeeld:

- motiefverkleining
- (globaal) stijgend
- crescendo / steeds luider
- steeds meer instrumenten
- verdichting van de klank / beginmotief sneller achter elkaar
- toewerken naar de dominant

ook goed: sequensmatig

indien drie antwoorden juist	2
indien twee antwoorden juist	1
indien minder dan twee antwoorden juist	0

41 maximumscore 1

drie keer

42 A

Blok 6 Clean Bandit ft. Sean Paul & Anne-Marie - Rockabye

43 B

44 maximumscore 1

bewering 1: juist
 bewering 2: onjuist

Opmerking

Alleen als beide beweringen juist zijn, 1 scorepunt toekennen.

45 maximumscore 2

She works the nights, by the water
 She's gone astray, so far away, from her father's daughter
 She just wants a life for her baby
 All on her own, no one will come, she's got to save him

per regel volledig juist 1

Opmerking

Wanneer er meer woorden zijn onderstreept, beoordelen als hierboven met 1 scorepunt aftrek per fout onderstreept gedeelte tot een maximum van 2 scorepunten.

46 B

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

47 maximumscore 2

maat	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
melodie tweestemmig				(x)					x	x	x	x
break								x				x

- bij melodie tweestemmig antwoord geheel juist 1

Opmerking

Als er in de rij melodie tweestemmig door de kandidaat meer of minder dan vier kruisjes zijn geplaatst, geen scorepunt toekennen.

- bij break antwoord geheel juist 1

Opmerking

Als er in de rij break door de kandidaat meer of minder dan twee kruisjes zijn geplaatst, geen scorepunt toekennen.

48 maximumscore 2

twee antwoorden, bijvoorbeeld:

- alleen piano (en cello) in de begeleiding / minder instrumenten
- langere notenwaarden in de begeleiding / geen 'drukke' ritmes
- zachter gezongen
- met snik in de stem gezongen
- (ritmisch) vrijer gezongen

per juist antwoord 1

49 maximumscore 1

één van de volgende:

- Het slot eindigt niet op de grondtoon. / Het slot eindigt niet op een (a-)mineurakkoord.
- Het slot eindigt op de leidtoon.
- Het slot eindigt op een (E-)majeurakkoord / op de dominant.

Bronvermeldingen

- Blok 1 Alice Merton - No Roots
audio: <https://itunes.apple.com/lu/album/no-roots-ep/1264772865>
- Blok 2 A. Boësset - Una Musica
Le Poème Harmonique o.l.v. Vincent Dumestre
cd: Alpha Productions Alpha 057
- Blok 3 I. Strawinsky - Suite nr. 2, deel 1 en 3
L'Orchestre de la Suisse Romande o.l.v. Ernest Ansermet
cd: Decca 473 810-2
partituur: J & W Chester/Edition Wilhelm Hansen London Ltd.
- Blok 4 Herbie Hancock e.a. - Safiatou
cd: Hancock Music 50-51011-0111-2-2
- Blok 5 R. Strauss - Violconcert, deel 1
Sarah Chang, viool; Bavarian Radio Symphony Orchestra o.l.v. Wolfgang Sawallisch
cd: EMI Classics 7243 5 56870 2 9
partituur: Universal Edition UE 34 136
- Blok 6 Clean Bandit ft. Sean Paul & Anne-Marie - Rockabye
cd: Warner Music 5054197642654